

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/46
KARAR NO: 1996/89

ÖZET : Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde kişilere karşı dava açılmıyacağından, şahsa karşı açılmış olan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Necati Çavdar

Davalı : İsmail Sezer

O L A Y : Davacı, J. er İsmail Sezer'in, 23.3.1990 tarihinde Erzincan-Kemaliye ilçesinde askerlik görevini yaptığı sırada, oğlu Ertan Çavdar'ın tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölümüne sebep olduğunu ileri sürerek, bu nedenle uğradığı 4 milyon maddi, 5 milyon manevi tazminat istemiyle 6.2.1991 tarihinde adli yargı yerinde İçişleri Bakanlığına ve İsmail Sezer'e karşı dava açmıştır.

ANKARA 15. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 15.12.1993 gün ve E.91/87, K.93/807 sayıyla; yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu 37.635.365 lira maddi tazminat takdir edildiğinden, taleple bağlı olarak istenilen tazminatın tamamına hükmetmiştir. Temyiz edilen karar Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 16.5.1994 gün ve 2939-4519 sayılı kararı ile davanın çözümünün Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle bozmuş, bozma kararına uyan mahkeme, 10.11.1994 gün ve 770-1108 sayılı görevsizlik kararı vermiş, bu karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı aynı istekle, 26.9.1995 tarihinde aynı davalılara karşı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ 2. DAİRESİ; 20.3.1996 gün ve E.95/991, K.96/390 sayıyla; İçişleri Bakanlığı aleyhine açılan tam yargı davasının süre yönünden reddine, İsmail Sezer'e karşı açılan davanın da 1602 sayılı Yasa'nın 20., 21. ve 24. maddelerinde öngörülen, idari eylem sonucu zarara uğrayanların AYİM de ancak ilgili kurum aleyhine tazminat davası açabilecekleri, kişilere karşı AYİM de dava açılmıyacağı hükmü uyarınca davanın görevden reddine karar vermiştir.

Davacı vekili tarafından AYİM Genel Sekreterliğine verilen 10.6.1996 kayda geçen dilekçe ile olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istenilmiş, AYİM'si dosyası genel sekreterliğin 21.6.1996 gün ve 95/1767 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece davalı İsmail Sezer yönünden adli ve askeri yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Mustafa Birden, Dr. Erol Alpar ve Halit Karabulut'un katılmaları ile yaptığı 8.7.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı yerine katılan Savcı Şener Atılğan'ın adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölüme sebebiyet verilmesinden dolayı maddi, manevi tazminat istemiyle açılmıştır.

İçişleri Bakanlığı ve öldürme eylemini gerçekleştiren İsmail Sezer'e karşı tazminat istemiyle açılan davada Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararı vermesi üzerine, AYİM. 2. Dairesi İçişleri Bakanlığına yönelik davanın süreden, İsmail Sezer'e ilişkin davanın da görev yönünden reddine karar verdiğinden olumsuz görev uyuşmazlığı İsmail Sezer'e karşı açılan dava nedeniyle meydana gelmiştir.

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Yasası'nın 24. maddesinde, kişilerin askeri görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan ötürü, bu görevi yerine getiren personel aleyhine değil, sadece bu mahkemede ilgili kurum aleyhine tazminat davası açabilecekleri belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, İsmail Sezer'e karşı açılmış olan tazminat davasının AYİM de görüm ve çözümüne olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın, özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerinde çözümlenmesi, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10.11.1994 günlü, 770-1108 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.7.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÜZÜN

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

Üye
Mustafa Birden

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Halit Karabulut

Bu kararın Resmi Gazetede
yayımlanması için
başkan

6/11